

Werkgroep Nieuw Besturingsmodel

Terms of Reference Mei 2018

Leden van de werkgroep

Pieter Swart	- namens HB
Marc Lambriks	- namens LR
Jan van Kessel	- namens de afdelingsbesturen
Micaela dos Ramos	- namens het bureau
Tim Horeman-Franse	- namens de gewone leden

Doel van dit document

Dit document beschrijft de uitgangspunten (terms of reference) op basis waarvan de werkgroep een 'concept voorstel' voor het nieuwe besturingsmodel kan uitwerken. Dit document wordt ter informatie gepresenteerd in de Ledenraad van juni 2018.

Achtergrond

Besluit Ledenraadsvergadering 15 juni 2017: instellen werkgroep voor het voorbereiden van een voorstel voor:

- een nieuw besturingsmodel
- bijbehorende mandaten

Context

KIVI is de vereniging van ingenieurs in Nederland met een rijke historie en vormt het cement tussen vaklieden. Onze kracht is dat we onafhankelijk en niet-commercieel gedreven zijn. KIVI beoogt nu en in de toekomst, middels kennis en beoefening van actuele techniek, maatschappelijk en vaktechnisch relevant en impactvol te zijn. Alle bestuursleden en leden zijn vrijwilligers. We moeten nagaan welke taken we reeds hebben geprofessionaliseerd en onderzoeken welke we geprofessionaliseerd zouden moeten hebben om slagvaardig en relevant te zijn en te blijven voor alle leden in de komende decennia.

Schets huidige situatie / Verwachting van stakeholders

Leden, potentiële leden en de bedrijven, waarin ze werken, vragen KIVI om inspiratie, 'state-of-the-art' technische kennis en om professionele producten die helpen bij de uitdagingen waar ze voor staan, of waarmee ze vooruitgang kunnen boeken in hun vakgebied en in hun behoefte om maatschappelijk relevant te zijn. Daarbij verandert de maatschappij en de verenging :

- Kennis en netwerken zijn overal en meestal gratis, om als vereniging interessant te zijn moeten er onderscheidende bijeenkomsten en producten worden aangeboden.
- Slechts 15% van de leden bezoeken de huidige activiteiten, dus maar liefs 85% van de leden komt nooit naar een activiteit.
- De vereniging met enkel goedbedoelde maar niet impactvolle kennisbijeenkomsten raakt haar rol kwijt en telt niet meer mee.
- Verdere professionalisering van een deel van de bijeenkomsten en informatie verspreiding is nodig.
- De centraal georganiseerde producten en diensten vormen tevens een drijfveer om aangesloten te blijven.

Enkele gesignaleerde belemmeringen zijn:

- KIVI is bezig met de aanpassing aan de moderne informatie maatschappij, maar dit vergt ook verdere integratie en samenwerking met de afdelingen
- Deel van activiteiten is te simplistisch en voldoet niet aan gewenste kwaliteit en onderscheidend vermogen
- Demografie van bezoekend publiek komt niet altijd overeen met verwachting van mogelijke nieuwe leden
- Besturen zijn te weinig of te laag aangesloten bij stakeholders
- De traditionele bestuursfunctie kost teveel tijd
- Versplintering van (vak)afdelingen
- Het Bureau staat formeel niet in de statuten genoemd en haar taak omschrijving is niet vastgelegd.

Communicatie binnen de verenigingsbestuursorganen, verloopt niet efficiënt genoeg waardoor er samenwerkingspotentieel verloren gaat en conflicten kunnen ontstaan. Mogelijke oorzaken kunnen zijn:

- Onduidelijkheid van rol en taak verdeling van de verschillende bestuursorganen
- Communicatie structuur en bereikbaarheid van leden suboptimaal
- Te weinig tijd om af te stemmen volgens 'oude vergadersysteem' mn.
 - Grote afstanden die soms moeten worden afgelegd voor f2f overleg
 - Tijdsgebrek – vrijwillige bestuurders hebben allemaal een drukke baan
- Gebruik van moderne communicatie middelen (in opkomst) nog niet voldoende benut

Doel Nieuwe bestuursmodel

- verduidelijking van taken, verantwoordelijkheden, bevoegdheden en rollen van de belangrijkste organen binnen KIVI
- verbeteren van kwaliteit van bestuur binnen KIVI
- Verbeteren van de communicatie binnen de vereniging

Aan de orde komen

- Taken, verantwoordelijkheden, bevoegdheden en rol van het Hoofdbestuur, de Ledenraad, de directeur, het bureau en de afdelingen.
- Doelstelling en toegevoegde waarde van de financiële commissie, de ledenraadscommissie en de Raden
- Governance, kwaliteitsbewaking, mandatering en financiële processen
- Communicatie tussen de verschillende organen

De werkgroep beoogt in grote lijnen een aanzet te geven voor:

- Heldere rolverdeling tussen hoofdbestuur, ledenraad, directeur, bureau en afdelingen
- Wegnemen van de discrepantie tussen de praktijk en de statuten
- Verbeteren en versterken van de communicatie tussen bovenstaande organen
- Verbeteren en versterken van de governance binnen de vereniging
- Naast governance ook versterken en bewaken van de kwaliteit van bestuurders en activiteiten
- Inbouwen van de juiste financiële controle en stimulansen

Model

Bij een discussie over het bestuursmodel is het belangrijk ook de (toekomstige) context helder te hebben: hoe je als vereniging wilt opereren in interactie met de buitenwereld en waarbij de bestuursstructuur en de profielen voor de verschillende onderdelen dan ook zou moeten passen. Een model kan hiervoor als startpunt dienen:

Vereniging 1.0 	Vereniging 2.0 	Vereniging 3.0 
Focus: de verenigingsorganisatie	Focus: de leden	Focus: de sector, markt, samenleving
Belangrijkste taak: belangenbehartiging	Belangrijkste taak: belangenbehartiging en dienstverlening	Belangrijkste taak: Ontwikkeling van de branche/beroep en innovatie / vernieuwing
Verdienmodel: contributies	Verdienmodel: contributies en diensten	Hybride verdienmodel: contributie, retributies en projectfinanciering
Slogan: Ondersteuning van het collectief	Slogan: Van aanbodgericht naar vraaggericht	Slogan: voortrekkersrol in de vernieuwing van de branche/beroepsgroep
Instrumentarium: Vergaderingen en netwerkfuncties	Instrumentarium: Ledenonderzoek, sociale media	Instrumentarium: Cocreatie met stakeholders
Profiel bestuur: voortrekkers van het collectief Sterke lokale/regionale binding	Profiel bestuur: goede afspiegeling leden Professionele bestuurslagen	Profiel bestuur: innovators Afbouw bestuurslagen – opbouw inhoudelijke ontmoeting
Rol bureau: secretariaatsvoering	Rol bureau: beleidsvoorbereiding en dienstverlening	Rol bureau: verbinden met leden en maatschappij

Bron: Van Spaendonck BrancheAdvies

Werkplan / Tijdslijn

- Verkenning van eerste contouren Q1 en Q2 2018 (dit document)
- Update aan HB in mei 2018
- Update en consultatie Ledenraad in juni 2018
- Invulling van het 'Concept Voorstel' door de werkgroep in Q3 2018
- Update aan HB in oktober 2018
- Update en consultatie Ledenraad in december 2018
- Implementatie van wijzigingen/ verdere uitwerking in Q1 2019
- Update HB en Ledenraad in april 2019
- Stemmen in ledenraadsvergadering van juni 2019

Kant tekeningen hierbij :

- Het proces en gaandeweg organiseren van breed draagvlak is essentieel!
- Tijdige aanlevering van de stukken wordt niet uit het oog verloren
- Mede daarom is de tijdslijn is uitgebreid naar juni 2019